

Tíðindi til føroyingar uttanlanda stuðla av tí føroysku sjómanskirkjuni.

Høgætt komandi dagarnar

12.05.2016 - 10:29

Høgættin fer at liggja nakrar dagar afturat. Eitt hágrýst hevur ligið yvir okkum í nakrar dagar, og tað verður liggjandi nakrar dagar afturat. Rundan um hátrýst melur luftin við klokkuni, og tað er í hesum veika meldri, at Føroyar liggja. Luftin kemur til okkara av leiðunum sunnan fyri Svalbard.

Ættin fer at liggja um útnyrðing-norðan líka til sunnudagin. Tá kemur vesturættin. Vit fara ikki at hava nógvan vind næstu dagarnar - millum 5 og 8 m/s; tó fara onkur smá frávik at vera upp og niður.

Fyri tað mesta fer at vera turt næstu dagarnar; hitin fer at liggja um 7 - 8 stig. Sunnudagin kanska eitt stig ella tvey stig meiri.

Nordlysid.fo

Merkið er framvegis hentleikaflagg

Umboð fyri maskinmeistarar og skipparar í Føroyum vóru í gjár á fundi við ITF, International Transporter Workers Federation, og royndu at fáa felagsskapin at taka Merkið av listanum yvir hentleikaflagg. Men tey komu nakkalang av aftur fundinum.

Norðurlendsku umboðini í ITF eru ikki fegin um, at so nógv skip í Føroysku Altjóða Skipaskránni ikki hava síni sáttmálaviðurskifti í lagi.

- Sjómannafeløg eru framvegis ikki nøgd við, at sáttmálaviðurskiftini fyri dekksmanning við teimum skipum, sum ikki eru upprunaliga føroysk, eru ógreið og harafturat so varð víst á, at ov nógv skip eru, har eigarin ikki er upprunaliga føroyskur og at hetta er í andsøgn við reglur hjá ITF.

Niðurstøðan hjá ITF var, at soleiðis sum støðan er nú, er ikki grundarlag fyri at broyta lýsingina af FAS sum FOC (Flag of Convenience).

Annfinnur Garðalíð, formaður í Føroya Skipara- og Navigatørfelag sigur, at tey har meta støðuna at vera sera óhepna.

- Av 86 skipum eru 22 leiguskip, sonevnd bareboating, og tey halda, at hetta er ein fíggjarlig finta. Vit halda, at hetta er keðiligt og óheppið, tí tað kann blíva verri fyri føroyingar at fáa starv, bæði innan frálavavinnu og farmavinnu, sigur Annfinnur Garðalíð, formaður í Føroya Skipara- og Navigatørfelag, við VP.

Kelda: vp.fo

Antares.fo

Frálavskreppan kostar 1000 fólkkum aftrat arbeiðið

Heimsins størsta klassifikatiónsfelag, DNV GL, kann verða noytt at koyra 1000 starvsfólk aftrat til hús í ár, so at samlaða talið á uppsagnum seinasta árið kemur upp á 1.500.

Norskir miðlar skriva, at fyrirtøkan fyrireikar hópuþsagnir í ár sum avleiðing av afturgongdini í frálavsvinnuni.

"Vit vænta, at rákið heldur fram í 2016, og tað hevur við sær, at vit noyðast at tillaga okkara fyrirtøku til dagsins marknað," sigur kunningarstjórin Cahrine Torp við vinnulívsmiðilin E24.

Hetta er aðru ferð í eitt ár, at DNV GL noyðist at siga farvæl við meðarbeiðarar. Í fjør boðaði fyrirtøkan frá, at ætlanin var at niðurlægja 500 arbeiðspláss við natúrligari útskifting og frágongd.

Við árslok hevði DNV GL 15.000 meðarbeiðarar kring heimin, men hetta talið verður nú helst skert við umleið 1.500 í ár.

Fráboðanin um móguligu uppsagnirnar kemur í kjalarvørrinum á framløguni av ársroknskapinum fyri 2015.

Roknskapurin er annar í røðini, síðani Det Norske Veritas legði saman við týska Germanischer Lloyd og saman skaptu DNV GL fyri tveimum árum síðani.

Eftir samanleggingina millum tær báðar fyrirkurnar eigur Det Norske Veritas 63,5 pst. av partabrøvunum í DNV GL.

Kelda: maritimedanmark.dk
Antares.fo

Mærsk eigur flest feløg í skattaskjólum

A.P. Møller-Mærsk er tann danska fyrirkurn, ið hevur flest feløg í skattaskjólalondum. Meiri enn 60 feløg er talan um í millum annað Bermuda, Panama og Virgin Islands, harav 16 liggja á Bermuda. Mærsk fylgir tó altíð skattareglunum, sigur Head of Group Tax hjá fyrirkunni, Clive Baxter, við Berlingske.

”Tað er okkara ófrávikiligi politikkur at fylgja skattareglunum í teimum londunum, har vit eru umboðað. Reka vit virksemlu í londum við lágum skatti, er avleiðingin, at vit rinda lágan skatt í viðkomandi landinum. Men vit gagnnýta ikki hjáveruna í viðkomandi landinum til at fáa aðra inntøku lágt skattaða”, sigur hann.

”Hava vit í lágtskattaðum feløgum við nógvum fíggjarligum virksemlu og fíggjarligar inntøkur, sokallaðu CFC-feløgini (Controlled Financial Company), bera danskar skattareglur í sær, at tað harumframt skal rindast danskur skattur av slíkum inntøkum. Hesar reglurnar verða sjálvandi eisini hildnar”, leggur hann aftrat.

Donsku skattamyndugleikarnir hava móguleika at kanna roknskaparupplýsingarnar hjá CFC'unum hjá Mærsk-samtakinum, og seinastu árin hava skattamyndugleikarnir kanna fleiri hundrað roknskapir hjá samtakinum.

Kelda: Berlingske Business
Antares.fo

Danski handilsflotin søguliga stórir

Danski handilsflotin telur nú 662 skip, 15,4 miljónir bruttotons og 17,2 miljónir deyðvektstons, sum er søguliga høgt. Samstundis var danski sjóferðsluflutningurin í 2015 upp á 203,9 miljardir krónur. Tað skrivar danska reiðarafelagið í ársfrágreiðing síni fyri 2016, sum varð almannakunngjørd í gjár, tá reiðarafelagið helt aðalfund og ársdag.

”Reiðaravirksemið er í eini støðu, sum vit kunnu kalla ”the perfect storm”. Farmagjöldini eru lág, vøksturin í heimshandlinum er lágur og ein lutfalsliga lágur oljuprísur leggur trýst á frálansvinnuna. Kortini megna vit at halda fast um støðu okkara innan alheims skipaferðslu”, segði Claus V. Hemmingsen, formaður í Danmarks Rederiforening, millum annað í setanarrøðu síni.

Handilsflotin, ið siglir undir donskum flaggi, er vaksin úr 16,6 miljónum deyðvektstonsum í apríl 2015 til 17,2 miljónir dwt í apríl 2016. Danska deyðvektstonsnasjan var harumframt uppi á 17,5 miljónum dwt í oktober 2015. Hóast stóru avbjóðingarnar liggur Danmark sum nr. átta, tá hugt verður at alheims flotabýtinum. Grikkaland er størsta sjóferðslutjóðin við 11 prosentum av alheims flotanum, meðan Danmark liggur nr. átta við fýra prosentum beint aftanfyrir Suðurkorea við fimm prosentum. Í donskum reiðaríum starvast nú 23.497 fólk, sum er 276 fleiri enn í 2015. Tó eru størvini á landi fallin við 376 persónum, meðan størvini á sjónum eru økt við 652 sjófólkum.

Kelda: maritimedanmark.dk
Antares.fo

Snýr grøna kós seg um valið millum bensin-bil og el-bil?

12.05.2016 - 09:27

Eitt áhugavert kríggj er brostið á millum oljuveitarar og veitarar av el-tøkni. Kríggið snýr seg um pengar, um marknaðin fyri húsaupphiting og flutning, nú SEV og samgongan hava sett sum mál, at øll el-orka á landi í ár 2030 skal vera grøna. Spurningurin er, hvussu hædd verður tikin fyri umhvørvinum, nú heimurin er raktur av veðurlagsbroytingum, og lond skulu tillaga seg stórar broytingar.

Ein grøna kós er kærkomin, eingin ivi um tað. Tó er avgerandi, hvør tað er, sum setir kósina, og stendur handan politisku leiktjóðini. Um talan er um áhugamál, sum einki hava við umhvørvi og náttúru at gera, so er lætt at vikið verður frá grønu kósini. Veðurlagspolitikkurin skal byggja á verulig atlit til

umhvørvið, og landsstýrskvinnan í heilsumálum skal ikki fyrigykla føroyingum, at umhvørvið eittans snýr seg um grønan streym.

Í lesarabrævi og á Orkustevnuni, sum var í Norðurlandahúsinum fyrr í vikuni, skírir stjórin á Magn Umhvørvisstovuna fyri at gera partískar metingar av ávísari tøkni, og kalla hana grøna. Stjórin á Magn hevur rætt í síni framseting um, at el-bilar ikki eru grønar enn verandi bilar. Enn er nakað eftir á mál áðrenn streymframleiðslan í Føroyum kann kallast grøn. Men sjálvt um allir bilar í Føroyum koyrdu við grønar elorku, er stóri innflutningurin av bilum prógv um, at Føroyar hava eina stóra útistandandi CO2 skuld.

Tá ið mett verður um dálking frá bilum, er ikki nóg mikið einans at taka støði í brúkskeiðnum. Heldur skal vera hugsað í einum samanhangi, og ein máti at gera hetta uppá, er at hyggja eftir allari lívsringrásini hjá bilinum, umframt øllum kervinum kring bilin, so sum vegagerð og farmaflutningi. Tað snýr seg ikki bert um eitt umskifti frá olju til el. Tað er als ikki nóg mikið. Tí er tað óheppið, um kjakið um veðurlagsbroytingar verður avmarkað til at snúgv seg um, hvat slag av bili fólk skulu brúka. Hetta hevur ongan týdning, tí tað, sum hevur týdning, er, at samfelagið verður tillagað eftir nógv færri bilum samlað sæð. Hetta merkir sjálvsagt broytingar í lívshátti, tí í Føroyum er tað vorðið so, at bilasølan í fleiri ár á rað hevur sett nýtt met.

Hóast nýtslan í okkara parti av heiminum er stór, síggja vit framvegis, at almennir stovnar, so sum Umhvørvisstovan, gera forsagnir um vøkstur í orkunýtslu. Almennir og kommunalir myndugleikar prædika um vøkstur í bruttotjóðarúrtøku, sum um, at hetta var nakað, ið gjørði lív okkara betri. Men vøkstur er ikki nakað mát fyri nøkur av teimum týdningarmiklastu av lívsins viðurskiftum, so sum góða heilsu ella lukku. Heldur enn at stremba eftir stórari orkunýtslu, noyðast vit at ásanna, at tað er annað, sum skal fáa hægri raðfesting.

Sum samfelag standa Føroyar á einum vegamóti. Grøni andin, sum ger um seg í fólkinum, ber boð um, at jagstranin hjá vesturheiminum eftir vøkstri er komin at enda. Kappingin um Arktis er kanska eitt seinasta vónleysa sprell frá einum farnum dreymi um ræði yvir náttúrutilfeingi, sum annars er felags ogn.

Náttúrutilfeingi er virðismikið. Tí vilja summi hava ræði á hesum tilfeingi. Nú tá ið oljuídnaðurin í umhvørvisshøpi er vorðin skálkurin, standa onnur klár at bjóða seg fram. Men um vit einans skifta oljuna út við streym, og als ikki minka um nýtsluna, megna vit ikki at halda røttu kósina. Føroyingar vita, hvat tað merkir at liva av náttúruni og at býta tilfeingið rættvíst, so hjá okkum átti tað ikki at verið torført at skipað okkum við náttúruni í miðdepli.

Nordlysid.fo

Battarískipanin í Húsahaga er nú sett til, eftir at endaligu royndarkoyringarnar eru lidnar

12.05.2016 - 12:28

Battarískipanin hjá SEV í Húsahaga er nú partur av føroysku elskipanini. Battarískipanin, sum kom til landið fyrst í mars, er sett til, eftir at hon hevur roynt seg í føroyska veðurlagnum, og eftir at endaligu royndarkoyringarnar eru góðkendar.

Umboð fyri SEV vóru í Fiebing í Týsklandi og góðkendu í fyrstu atløgu skipanina, áðrenn battarískipanin var send úr Týsklandi til Føroyar. Seinni parturin av góðkenningini fór fram í Føroyum, eftir at SEV, ENERCON og SAFT høvdu sett skipanina upp í Húsahaga.

29. apríl gjøgnumgingu SEV og ENERCON formliga alla skipanina í einum sonevndum Site Acceptance Test. Seinasta trýstroyndin var, at skipanin skuldi koyra uttan trupulleikar í eina viku út í eitt.

Nordlysid.fo

150 sløkkiliðsfólk í Sarpugerði

12.05.2016 - 16:02

Komandi leygardag verða sløkkiliðsfólk og brandbilar úr øllum landinum at síggja í Sarpugerði í Norðragøtu í samband við árligu tilbúgvindagarnar fyri sløkkiliðsfólk og -leiðarar. Sløkkiliðið í Eysturkommunu og Fuglafjarðar Sløkkilið skipa fyri døgnum, sum í ár eru í Eysturkommunu og í Fuglafirði í vikuskiftinum 13. til 14. mai.

Byrjað verður fríggjadagin, tá Felagið Sløkkiliðsleiðarar hevur aðalfund í Fuglafirði, umframt at ymisk samansjóvandi tiltøk og fyrilestrar um tilbúgving eru á skránni. Nils Christensen, formaður fyri Dansk Beredskab kemur at greiða frá um nýggju dansku tilbúgvingina, sum fór av bakkastokki 1. januar 2016, og Høgni Hoydal tosar um framtíðar tilbúgving fyri Føroyar.

Leygardagin verður so stóri dagurin í Sarpugerði í Norðragøtu fyri bæði leiðarar og sløkkiliðsfólk. Íalt verða eini 150 sløkkiliðsfólk úr øllum landinum við, umframt at tilbúgvingarleiðarar og sølufólk innan økið vitja úr Danmark. Seinnapartin verður aðalfundur fyri Landsfelag Sløkkiliðsmanna, og síðan verður skipað fyri kappingum fyri sløkkiliðsfólk í fullum búna á vøllinum í Sarpugerði.

Endamálið við tilbúgvingardøggunum er at samansjóva og upplýsa sløkkiliðsfólk og leiðarar kring alt landið, sigur ein av fyriskiparunum, Sørin Djurhuus, brunaumsjónarmaður í Eysturkommunu, við heimasíðuna hjá kommununi.

Tiltakið endar við gallaveitsu í Bygdarhúsinum í Leirvík.

Nordlysid.fo

KÍ stjól sigurin í síðstu løtu

12.05.2016 - 21:54

Dystarfrásøgn: Ikki var tað pent og ikki var tað leikliga uppiborið, men KÍ fekk í síðstu løtu ein ótrúliga týðandi sigur á Skála.

Nakrar broytingar vóru á KÍ liðnum í kvøld. Ahmed Mujdragic og Hjalgrím Elttør vóru ikki við frá byrjan, meðan David Langaard spældi í miðverjuni, Niels Pauli Danielsen á høgra vongi og Heðin Klakstein á vinstra vongi. Skála spældi sum væntað, har Jónhard Frederiksberg var í álopinum.

Altíð trupult hjá KÍ á Skála

Undan dystinum legði Norðlýsið m.a. upp til, at KÍ fór at fáa tað trupult á Skála í kvøld. Fyrst og fremst tí, at so fáir dagar vóru síðani tann sera krevjandi steypadystin móti B36, men eisini vegna heimavøllin og formin hjá Skála, sum eisini hevði longri hvíld. Um tað var hetta sum spældi inn skal vera ósagt, men tað var ikki eitt serliga væl upplagt KÍ lið, sum spældi hendan dystin. Spælið hekk illa saman størsta partin av dystinum og í nærdystinum legði Skála kanska meir fyri. Í fyrra hálvleiki fekk KÍ fyrsta stóra móguleikan, tá Jonas F. Rasmussen skallaði innlegg frá Jóannes Bjartalíð á yvirleggjaran. Skála fekk hinar báðar stóru móguleikarnar í fyrra hálvleiki, men hvørki Álvur F. Christiansen ella Jónhard Frederiksberg fingi mál uppá sínar opnu móguleikar. Hálvleiksstøðan var 0-0, men í stórum mál móguleikum var tað 2-1 til Skála.

Burdu verið nøgdir vit 1 stig – fingi 3

Í hálvleikinum merktu bæði liðini til tøttu leikskrána, tí tveir av eldru leikarunum, Súni Olsen hjá KÍ og Pauli G. Hansen hjá Skála, máttu lata seg skifta út. Hjá KÍ komu Hjalgrím Elttør og Tórus Justesen inn fyri Súna Olsen og Niels Paula Danielsen. Í seinna hálvleiki var lítið av góðum fótbóltsspæli at síggja. Dysturin var sum heild javnur, men kanska átti Skála munin samanlagt í spæli og teir virkaði til at hava størri orku. Størsta móguleikan fekk Skála, tá bólturin endaði á yvirleggjaranum. Bæði liðini høvdu aðrar skot royndir, men ikki teir heilt stóru móguleikarnar. Dysturin sá fram til 89. minutt út til at enda 0-0, og tað høvdu teir í KÍ kanska verið betri nøgdir við, tí Skála hevði fleiri størri móguleikar og til tíðir yvirvág fram til hetta.

Men í síðsta minutti fekk KÍ einasta málið í dystinum. Eitt sindur tilvildarligt eftir innkast støðu bleiv Hjalgrím Elttør púra leysur, og tað sá út sum, at hann fór at skora sítt mál nummar 100, men hann bleiv feldur og allir klaksvíkingar á Skála hugdu uppá dómáran Kára J. á Høvdanum, sum teir væntaðu fór at døma brotsspark. Men bólturin endaði púra tilvildarliga hjá Páll A. Klettskarð, sum setti bóltin í málið, og so var 1-0 og ein ógiligur rómur millum mongu klaksvíkingarnar á Skála. Helst gav dómárin fyrimum í støðuni, og tað var væl dømt, tí tað sá út sum klokkuklárt brotsspark, men málið var betri fyri klaksvíkingar enn eitt brotsspark.

Virðismikil stig í síðstu løtu

Hetta er aðruferð at Páll A. Klettskarð í síðstu løtu bjargar KÍ týðandi stig. Fyrst móti B36 í Klaksvík og nú á Skála. Og tað eru slík stig, ið telja nógv, tá gjørt verður upp í oktober. KÍ er nú eisini ført fyri at vinna á døgum, har tað kanska ikki er so uppiborið og hetta eyðkennir topplið. Tá tað er so tætt millum dystirnar sum tað er og hevur verið í eina tíð, so er eisini nærum ómøguligt at avrika optimalt hvørja ferð. Til tað strekkja kreftirnar ikki, og tað síggja vit hjá øllum liðum. Skaðarnir hópa seg eisini upp í flestu feløggunum og FSF og feløginu mugu spyrja seg sjálvi, um hetta er so skilagott? Tí føroysk lið eru ikki von við at spæla so nógv dystir uppá so stutta tíð. Og fyri liðini í steypakappingini heldur tætta skráin fram heilt fram til summersteðgin við undantaki av, tá venjingardysturin hjá A-landslíðnum. Skála vísti aftur í kvøld, at liðið hevur dygdir, og tað mundi kennast súrt hjá heimaliðnum at standa eftir við ongum ein slíkan dyst. KÍ hevur 20 stig fyri fyrstu 10 umførini og so nógv stig hevur KÍ ongantíð havt fyri fyrstu 10 umførini síðani 1999. KÍ liggur framvegis á 2. plássi, men nú er tað bara málúrðukan, sum skilir KÍ frá 1. plássinum. Bara 2 stig eru frá nummar 1 og niður til nummar 5, so kappingin í Effodeildini er so jøvn í løtuni, at nummar 1 uppá eitt umfar kann detta niður á 5. pláss. Mánadagin er KÍ partur av einasta dystinum í hesum topp 5 stríðnum, tá HB vitjar í Klaksvík.

Nordlysid.fo

Hallur av Rana 12.05.2016 (11:28)

Sníktu seg við Norrønu til Íslands

Íslenska lögreglan steðgaði týsdagin fyra flóttafólkum, tá Norrøna kom á Seyðisfjørð. Tað skrivar íslenska kringvarpið, RÚV.

Jónas Wilhelmsson, lögreglukommisserur í Egilsstaði, sigur við RÚV, at flóttafólkini, ið allir vóru menn, koma frá afrikansku londunum Marokko og Tunis.

Í fyrsti atløgu tók lögreglan ein av monnunum við til Egilsstaðir, har hann varð sálarkannaður. Tað gekk tó ikki leingi áðrenn boð aftur vóru eftir lögregluni, tí hinir trýggir menninir vóru rýmdir av bátinum. Teir meldaðu seg tó sjálvar til lögregluna.

Tveir av teimum monnunum hava søkt friðskjól í Íslandi, meðan tann triði er á veg aftur til Danmarkar.
In.fo

Áki Bertholdsen 12.05.2016 (12:18)

Nú ber skjótt til at løða elbilar í Suðuroy

Nú fer skjótt eisini at bera til at løða elbilar í Suðuroy - altsó á alfaravegi. Sev hevur nevnliga søkt býráðið á Tvøroyri um loyvi til at seta eina løðistøð til bilar upp á Tvøroyri.

Og á býráðsfundi í gjárkvøldið varð samtykt at geva Sev loyvi til tað. Løðistøðin verður sett upp mitt í býnum, á parkeringsplássinum vestanfyrir bygningin, har Strandferðslan húsast.

Sev hevur upplýst, at tað er høgligast at seta løðistøðina har, tí elveiting er beint við, og sostatt sleppt undan nógvum graving til káplar.

Í fyrstu syftu hevur Sev havt ætlanir um at seta sjev løðistøðir upp, eina í hvørjum øki, og ætlanin er, at tað arbeiðið skal verða liðugt í ár.

Men Hákun Djurhuus, stjóri í Sev, sigur, at fyrireikingarnar taka sína tíð, av tí at ymisk loyvi skulu fyriligja. So fyribils er bara løðistøð sett upp í Klaksvík, og nú verður tann næsta sett upp á Tvøroyri. Annars skal løðistøð setast upp í Havn, á flogvøllinum, í Runavík, við Streymin og í Sandoy.

In.fo

Danjal av Rana 12.05.2016 (16:28)

Øll kunnu gera sín part

- Hvør einstakur kann gera nógv fyri at steðga dálkingini og harvið betra okkara umhvørvi, segði danski tíðindamaðurin og rithøvundurin Thomas Vinge, sum helt fyrilestur á Reinsarinum í gjárkvøldið. Hann hevur júst givið út bókina "Kom ind i klimakampen" sum snýr seg um, hvat hvør einstakur kann gera.

Í hansara hugaheimi er kolsúrnisútlátið størsti trupulleikin. Men dálkingin kemur ikki bara frá skipum, stórum verksmiðjum og bilum. Og so kom hann við eini rúgvu av góðum ráðum um, hvussu hvørt húsarhald sær kann hjálpa til at minka um útlátið.

Her eru 11 góð ráð, sum Thomas Vinge gav í gjár.

- Keypt ein "spariskinnara" so alt verður sløkt, sum stendur á "Stand by". Tú kanst spara 30% av orkunýtsluni.

- Endurnýt. Keypt brúkt tá tað ber til og sel ella gev tað, tú hevur, ístaðin fyri at koyra tað á Brennistøðina.

- Savna blikk saman og fá kommununa at seta bingjur upp til blikk, aluminium og annað metall. Dagsins øldunkur kann í morgin umskapast til gaffil og knív.

- Blaka aldri góðan mat burtur og koyr ikki mat á brennistøðina heldur. Endurnýt!
- Hav eitt innkeypsnet uppiá tær og keyp aldri ein plastikkposa - sumstaðni er nú bannað at brúka plastikkposar!
- Hugsa um, hvønn mat tú etur. Kjót dálkar mest, tí framleiðslan og flutningurin økir sera nógv um kolsúrnisútlátið. Eitt framleitt kilo av neytakjoti gevur 25 kilo av kolsúrnisútláti - eitt kilo av grønmeti bara 120 gram.
- Brúka súkkuluna - sum nú eru ókeypis at lána í Tórshavn - til teir stuttu túrarnar. Legg merki til, at bensin- og dieselriknir bilar dálka sera illa á stuttu túrunum, tá motorurin ikki ordiliga fær stundir at blíva heitur.
- Bjálva hús og íbúðir væl. Endamálið má vera, at vit ikki brúka óneyðuga orku til upphiting. Útnyttið vindorku og fjarhita betur.
- Føroysku myndugleikarnir eiga at gera sum teir norsku: avtaka øll avgjöld á elbilar. Fimti hvør nýggjur bilur í Noregi í dag er elrikin. Í Føroyum koyra 11 dýrir og avgjaldstýngdir elbilar tilsamans. Høvuðsstaðurin kundi hóskandi hjálpt til við at bjóða elbilum ókeypis parkering í miðbýnum.
- Og fyri alt í verðini gevist at drekka kelduvatn av fløsku. Sumstaðni er nú bannað at selja vatn í plastikkfløskum - bara fyrstilið tykkum mótsøgnina í at keypa eina ítalska ella franska vatnfløsku í Danmark, sum er koyrd 1400 kilometrar til Danmarkar í einum dálkandi lastbili.
- Og seinast: Plantið tilíkt, sum kann etast. Tað er so øgiliga skjótt at gerast sjálforsýnandi við grønmeti og kryddurtum.

Hetta segði Thomas Vinge millum annað, sum áðrenn hann kom til Føroya helt, at Føroyar vóru sjálforsýnandi við bæði fiski og kjoti - og eitt nú ikki høvdu fyri neyðini at keypa seyðakjót úr New Zealandi.

In.fo

Danjal av Rana 12.05.2016 (16:45)

250.000 krónur í umhvørvisstuðuli

Í gjárkvøldið varð kunngjørt, hvørjar fyra verkætlanir hava fingið umhvørvisstuðul fyri 2016 frá Tórshavnar Kommunu.

Tórshavnar kommuna letur á hvørjum ári 250.000 kr. í umhvørvisstuðli til verkætlanir, sum menna vitanina um umhvørvið, virka dálkingarfyrirbyggingandi, virka orku- og tilfeingissparandi, verja landsløg, djóra- og plantusløg og kunna almenningin um umhvørvisviðurkskifti.

Í ár fekk kommunan 16 umsóknir, harav fyra hava fingið tillutað stuðul.

Lindbergs hús/Green Student-House

Ætlanin er at laga um Lindbergs hús, soleiðis at tey kunnu gerast karmur um bæði teoretiska og praktiska granskan innan burðardýgni og verkætlanir við tí endamáli at leiðbeina almenningin um umhvørvisspurningar. Lau Øfjord Blaxekjær stendur fyri ætlanini.

Við sínum virksemi kemur hendan verkætlanin at virka fyri størri kunning og vitan innan umhvørvisøkið í Føroyum. Hetta við at virka sum upplýsandi vitanarbanki fyri almenninginum. Hendan verkætlanin hevur fingið játtaðar 32.000 kr.

Lindbergs hús eru eini hús, sum Fróðskaparsetur Føroya varar av. Tey standa á Suðuroyarvegi 3.

Ruskkanning, innsavning og upplýsing um plastdálking í strandaumhvørvinum í miðstaðarøkinum. Hendan verkætlanin hevur fingið játtað stuðul, tí at hon hevur til endamáls at upplýsa føroyingar um umhvørvisdálking við serligum atliti til plast og annað burturkast. Hetta verður framt við at brúka alnótina, ætlanin er at brúka sjónbandaupptøkur og myndir til at lýsa hetta. John Johannesen og Ingmar á Løgmansbø standa fyri ætlanini.

Upplýst verður, at ætlanin er at kveikja broytingar í atburðarmynstrum hjá borgarum og stimbra burðardygg átøk og nýbrot innan føroyskt vinnulív, føroyska umsiting og lóggávu, soleiðis at Føroyar verða ein fyrimynd og ikki ein eftirbátur. Kanningar verða gjørdar við jøvnum millumbilum í miðstaðarøkinum í ávísum økjum, sum eru serliga útsett. Verkætlanin hevur fingið játtaðar 30.500kr.

Vistfrøðilig kanning av mús í Nólsoy, við atliti til møgulig negativ árin á drunnhvítastovnin, ein pilotkanning.

Sjúrdur Hammer stendur fyri ætlanini. Henda verkætlanin hevur fingið játtað stuðul, tí at hon hevur til endamál at kannað mús í Nólsoy fyri at verja drunnhvítastovnin. Verkætlanin byggir á at kanna føðina hjá músini í oynni og at seta upptøkutól upp, til tess at fáa meiri vitan til vega um atferðina hjá músnum í oynni. Verkætlanin kemur almenninginum til góðar og er ætlað sum vernd av drunnhvítastovninum í Nólsoy. Verkætlanin hevur fingið játtaðar 87.500 kr.

Býarfesti í miðbýnum

Hendan verkætlanin hevur fingið tillutað stuðul, tí hon hevur sum endamál at skapa eitt alment vakstrarumhvørvi í miðbýnum. Ætlanin er, at 30 familjur ella einstaklingar fáa møguleikan at royna seg sum býarbøndur og kunnu í felagsskapi velta grønmeti, frukt og blómur í sínum egna lítla býarfesti. Hugni og samvera skal vera í hásæti. Birgith Lassen stendur fyri ætlanini.

Hendan verkætlanin fer at venda sær til almenningin og skapa lív í býnum, eins væl og økja vitan og áhuga hjá luttakandi í verkætlanini og øðrum borgarum.

Verkætlanin hevur fingið tillutað 100.000 kr.

In.fo

Danjal av Rana 12.05.2016 (17:25)

Grøna virðislønin fór til gamlan kenning

Tórshavnar kommuna handaði í gjár eina grøna virðisløn í samband við Umhvørvisvikuna. Grøna virðislønin verður latin persóni ella stovni, sum á einhvønn hátt hevur gjørt nakað munagott, umhvørvinum at frama.

Í ár varð virðislønin handað einum gomlum kenningi. Defined Energy hevur fingið nógv uppmerksemi seinastu árin fyri hitavekslaraskipanina í svimjihøllini í Gundadali. Skipanin er ein orkusparandi skipan, sum kann endurnýta hitan í spillvatni til upphiting. Heri Schwartz Jacobsen er uppfinnari og mennari av skipanini.

Tórshavnar kommuna hevur ognað sær hesa skipan til svimjihøllina í Gundadali, har hitin frá brúsvatninum verður nýttur til at hita kalda vatnið. Hetta er eitt sera gott hugskot, tí við hesi orkusparandi loysn verður minni av olju brúkt til upphiting - og harvið minkar CO2-útlátið hjá svimjihøllini munandi.

Skipanin sparir svimjihøllini eini 27.000 litrar av olju um árið.

In.fo

Dagfinn Olsen 12.05.2016 (22:04)

Danmark ikki víðari í Grand Prix

Onnur semifinalan í Melodi Grand Prix kappingini var í kvøld, og Danmark kom ikki víðari í kappingini.

Sostatt hava norðurlond ikki staðið seg væl, tí av norðurlondum er nú bert Svøríki við í kappingini.

Hetta er annað ár á rað, at Danmark ikki megnar at standa seg í kappingini um at koma við til endaumfarið, og er hetta tí søguliga vánaligt úrslit, tí tað er ikki hent áður, at Danmark ikki hevur verið við í tvey ár á rað.

In.fo

Heri Simonsen 12.05.2016 (22:15)

ÍF stríddist væl hóast tap

TRÝST á PÍLIn undir MYNDINI, og hoyr samrøðuna Hilmar Jan Hansen gjørði á Rás2 við stríðsmannin hjá ÍF á miðvøllinum, Karl Løkin aftaná 0-2 tapið hjá ÍF ímóti NSÍ.

Hóast tapið heldur Karl Løkin, at ÍF legði eitt gott arbeiðsavrik fyri dagin, og hann er glaður fyri, at teir ikki fullu saman, sum teir hava gjørt í dystum fyrr í ár, tá talan hevur verið um stórtap, eisini ímóti NSÍ fyrr í ár.

Karl Løkin heldur ikki, at teir í ÍF skulu fokusera uppá fyrsta plássið, men heldur fokusera uppá at betra avrikini hjá liðnum.

In.fo

Heri Simonsen 12.05.2016 (22:25)

Teir ungu hjá B68 stríddust væl

TRÝST á PÍLIN undir MYNDINI, og hoyr samrøðuna Rás2 gjørði við veteranin hjá B68, Jóhan Dávur Højgaard, sum frá beinkinum kundi síggja sínar liðfelagar stríða seg til ein góðan 2-2 javnleik ímóti FM-kandidatunum hjá Víkingi.

Jóhan Dávur Højgaard vil serliga framhevja stríðsinnsatsin hjá teimum ungu spælarunum, sum hann heldur stríddust framúr væl.

Á Toftum fegnast tey eisini um, at spanski áleyparin Carlos Quintana Herrero loksins kom á máltalvuna. Bjartskygnið er ongantíð farið á Toftum, sambært veteraninum hjá B68.

In.fo

Heri Simonsen 12.05.2016 (22:30)

Megnar ikki at útgreina útsvingini hjá Víkingi

Seinnu árinu hevur Víkingur havt eina ørgrynnu av javnleikum, sum hava verið teimum dýrir, tá teljast skal saman við kappingarlok. Í dag kom Víkingur aftur á gomlu javnleiksslóðina, tá teir rættilig óvæntað spældu javnleik 2-2 ímóti botnliðnum B68 á Svangaskarði á Toftum.

TRÝST á PÍLIN undir MYNDINI, og hoyr Atla Gregersen gera eina roynd at útgreina hví Víkingur hevur slíkar útsvingningar, har teir leverað stórar prestasjónir ímóti oddaliðum, og í landskappingini, og fella so ímóti einum lægri liði. Atli Gregersen viðgongur, at hann hevur ringt við at seta orð á hvat hendir.

Hann fegnast tó um málini hjá ungu spælarunum, Dánjal Paula Lervig og Magnusi Jarnskor, og sær fram ímóti einari grannauppperð ímóti ÍF annan hvítusunnudag.

In.fo

Heri Simonsen 12.05.2016 (22:40)

HB hevði ein øvugtan trupuleika í kvøld

HB vendi um uppá trupuleikarnar ímóti TB í kvøld. Undanfarnu dystirnar hevur tað gingið væl hjá HB í álospartinum, men stak illa at verja, sum úrslit, sum 3-3, 2-4 og 2-3 boða frá.

Teit Jacobsen staðfestir, at í 0-0 javnleikinum ímóti TB í Trongisvági í kvøld var øvugt. Tað gekk væl hjá HB at verja, men tað gekk stak illa at skapa nakað í hinum endanum.

Nú ætlar Teit Jacobsen, at HB skal koma á sigurskós aftur við einum sigri á KÍ norðuri í Klaksvík annan hvítusunnudag.

In.fo

Heri Simonsen 12.05.2016 (22:50)

Ein óneyðugur javnleikur hjá TB

Hóast hann var nøgdur, at TB reisti seg aftaná 1-5 javnleikin ímóti Skála, so er niðurlendski høvuðsvenjarin hjá TB, Robert Roelofsen ikki nøgdur við 0-0 javnleik ímóti HB.

Niðurlendski venjarin heldur, at TB hevði málmøguleikarnir, sum skuldu til fyri at tryggja sær ein sigur. Hann staðfestir, at tað er ein afturvendandi trupuleiki hjá TB, at málini trota.

Nú fer Robert Roelofsen í holt við at fyrireika sínar menn til dystin ímóti AB á Argjum, har teir við einum sigri annan hvítusunnudag kunnu fáa veruliga luft niður til botnin.

In.fo

Dagfinn Olsen 12.05.2016 (23:13)

Fátækar familju fáa nú fíggjarligan styrk

Familjur, sum eru fíggjarliga sperdar og hava søkt Almannaverkið um familjuískoyti, fáa tað nú útgoldið. Higartil eru 81 umsóknir avgreiddar, og roknað verður við, at allar umsóknirnar verða avgreiddar innan 14 dagar. Frá síðst í hesum mánaðinum verður útgjaldið goldið regluliga.

Eyðgunn Samuelson, landsstýrskvinna í almannamálum, fegnast um, at familjuískoytið nú verður útgoldið:

“Fíggjarlig hjálp er ongantíð øll loysnin, men tað tekur tíð at loysa teir avbjóðingar, sum hesar familjur hava. Tað er neyðugt við fleiri samansettum átøkum at fyrbyrgja at familjur gerast fátækar. Eitt nú hevur tað týðning, at vit hava ein góðan útbúgvingar- og arbeiðsmarknaðarpolitikk, soleiðis at fólk fóta sær á arbeiðsmarknaðinum, og kunnu fáa eitt sjálvstøðugt lív, har tey megna at forsyrgja sær og sínum. Hesum arbeiðir landsstýrið við.”

Familjuískoytið er ein fíggjarligur stuðul, sum verður veittur familjum við børnum, har inntøkurnar eru lágur.

Familjuískoytið er sett soleiðis saman, at stakir upphaldarar við einum barni fáa 18.000 kr. um árið fyri fyrsta barnið, umframt 5.000 kr. fyri hvørt barnið, sum er afturat tí fyrsta barninum. Hjá pørur við einum barni er familjuískoytið 22.000 kr. um árið, umframt 5.000 kr. fyri hvørt barnið, sum er afturat.

Fult familjuískoyti verður veitt teimum, sum hava húskisinntøku upp til 190.000 kr. um árið, og lækkar ískoytið stigvíst, so hvørt sum inntøkan hækkar, og er familjuískoytið heilt burtur, tá samlaða húskisinntøkan er umleið 275.000 kr. hjá stökum og umleið 295.000 kr. hjá teimum, ið ikki eru stök. Familjuískoytið er skattafrítt.

Tað eru familjur við lágum inntøkum sum kunnu søkja um familjuískoyti, og endamálið við ískoytinum er at bøta um ringastu avleiðingarnar av at hava eina lága inntøku.

In.fo

Dagfinn Olsen 13.05.2016 (00:18)

Týsk ferðafólk finga stóran kalva

Í Porkeri hevur í nøkur ár borið til hjá ferðafólki at búgva og eisini leiga bát, um áhugin stendur til fiskiskap.

Hetta hevur riggað væl, og áhugin hevur verið stórir. Í fleiri ár hava nógv ferðafólk vitjað í Porkeri fyri at sleppa at royna seg í báti og at royna firskeydnuna.

Herfyri lá væl fyri, tá týsk ferðafólk royndu fiskueydnuna við tráðu.

Tað eydnaðist at fáa stóran kalva innanborða. Kalvin var 180 cm og vigaði 70 kilo.

In.fo

Hallur av Rana 12.05.2016 (15:34)

Samson komin á Havnina

Ein heldur óvanlig sjón var at síggja á Havnarvág í dag, tá ein bátur varð loraður av einum farmaskipi niður á sjógv.

Talan er um Samson, nýggja sleipibáturin hjá skipasmiðjuni MEST, ið kom á Havnina í dag við farmaskipinum Calypso.

Richard Martin Mortensen, Sølu- og Marknaðarleiðari í MEST, upplýsir fyri in.fo, at talan er um ein nógv størri sleipibát enn teir, ið frammanundan eru í Føroyum.

- Hann kann sleipa 40 tons, og er tað tríggjar ferðir so nógv togmegi enn nakar annar sleipibátur í Føroyum. Hann er eisini tvífalt so stórur og tvífalt so breiður enn nakar annar sleipibátur í landinum.

Nýggi báturin hjá MEST er bygdur á hollensku skipasmiðjuni Damen, men hevur MEST keypt batin brúktan úr Dubai.

Richard Martin Mortensen greiðir frá, at báturin er keyptur, tí eftirspurningurin eftir einum størri báti hevur verið stórur.

- Vit hava fingið nógvar fyrspurningar frá ferðamannaskipum, fraktskipum og frálandaskipum, ið hava havt tørv á einum størri sleipibáti. Tí er Samson keyptur.

Umframt at vera sleipi- og loðsbátur, so kann Samson eisini brúkast sum bjargingarbátur, og hevur hann m.a. tvær vatnkanónir umborð.

In.fo

Vinnan bíðar spent eftir góðkenning

12.05.2016 - 16:49

Uppsjóvarvinnan bíðar spent eftir eini nýggjari góðkenning, ið tryggjar skipunum betri prís fyri fiskin Uppsjóvarvinnan bíðar nú spent eftir at klokkan verður fimm seinnapartin hósdagin 2. juni

Tá er hoyringarfreistin um MSC-góðkenningarnar til makrel, svartkjaft og norðhavssild, sum MSC ætlar at geva føroysku skipunum, farin.

Við MSC-góðkenning fáa skipini meira fyri fiskin. Felagið Nótaskip hevur havt MSC-góðkenning fyri norðhavssild í fimm ár, so hon skal endurnýggjast.

Men hvat hendir, um onkur mótmælir, at føroyingar fáa góðkenningarnar? Jógvan Jespersen er stjóri í Nótaskipum.

MINSA er samtak hjá 700 bátum og skipum í 11 londum, millum annað ES londum, sum hevur fingið MSC-góðkenning fyri makrel.

Nótaskip eru tey fyrstu, sum hava søkt um MSC um góðkenning fyri svartkjaft.

Uppsjóvarvinnan bíðar í spenningi eftir at fáa allan sín fiskiskap MSC-góðkendan.

In.fo

Russland fer at mangla laks

Laksur kann gerast mangulvøra í Russlandi longu í ár, nú stórt tal av laksir er deyður í Kili, sum vanliga er høvuðveitari av laksir til Russlands

Kili gjørdi høvuðsveitari av laksir, eftir at Russland sett forboð fyri at flyta inn vørur úr Noregi og øðrum londum í Vesturheiminum.

Bannið frá 2014 merkti, at innflutningurin av laksir úr Kili vaks við 50 prosentum, sigur Alexander Fomin, forseti í russiska felagsskapinum fyri fiskavirki, íverksetarar og útflytarar.

Innflyta niðurkøldan laks úr Føroyum

Sambært meting, sum kilkska stjórnin hevur gjørt, fara umleið 100.000 av laksir fyri skeyti í ár, orsakað av alguvøktri. Tað merkir 20 - 25 prosent afturgongd í laksaframleiðsluni í Kili tíðarskeiðið 2016-2017.

Harumframt mótmæla fiskimenn, og tað steðgar útflutninginum úr Kili. Tað merkir so, at prísirnir hækka við risaferð og skjótt. Henda støðan hevur fingið Russland at umhuga alternativar møguleikar.

Ein møguleiki er at innflyta niðurkøldan laks úr Føroyum og úr russiska partinum av Fjareystri. Samstundis er laksaframleiðslan í Russlandi sett at verða 332.000 tons.

Onnur tiltøk mugu til

Tað er ikki nóg mikið at dekkja fallið í innflutninginum, sigur Vasily Sokolov, varastjóri í russiska fiskimálaráðnum, nevnt Rosrybolovstvo. Og Fomin er samdur í hesum.

Bæði Føroyar og russiski parturin av Fjareystri (pink laksur) eru ikki nóg mikið til at dekkja partin av innflutningum úr Kili, sigur hann.

Sambært Fomin er pink laksur øðrvísi enn kilski laksurin, og kann ikki setast ístaðin fyri, tí góðskan er munandi lægri.

Kvf.fo

Landskappingin ongantíð verið so spennandi fyrr

Fimm feløg kappast um FM, nú øll liðini hava spælt tíggu dystir. B36 er nýtt oddalið

Landskappingin í fótóliti hevur ongantíð verið so spennandi fyrr, tí lítið skilir tey fimm ovastu feløgini.

Við sigrinum á AB á Argjum er B36 nýtt oddalið, men tað er bara málmunurin sum skilir tvívaldu føroyameistararnar frá KÍ á øðrum plássi, sum vann 1-0 á Skála.

Mest óvæntaða úrslitinum stóð B68 fyri. Toftamenn, sum eru niðast, spældu 2-2 javnleik ímóti Víkingi, sum undan hesum umfarinum var oddalið.

NSÍ er av álvara við aftur í oddastríðnum. Við tveimum málum syrgdi Klæmint Olsen fyri einum 2-0 sigri á ÍF í Fuglafirði. NSÍ hevur nú átjan stig.

HB hevur eisini átjan stig. HB spældi málleysan 0-0 javnleik móti TB í kvøld. HB hevur bara vunnið ein av teimum síðstu fimm dystunum.

TB - HB 0-0

Skála - KÍ 0-1 (0-0)

89 min.	0-1	Páll Klettskarð
---------	-----	-----------------

AB - B36 2-3 (1-2)

08 min.	0-1	Jógvan S. Nolsøe
22 min.	1-1	Dmitrije Jankovic
27 min.	1-2	Róaldur Jakobsen (br.)
65 min.	2-2	Patrik Johannesen (br.)
72 min.	2-3	Jógvan S. Nolsøe

ÍF - NSÍ 0-2 (0-0)

48 min.	0-1	Klæmint Olsen
63 min.	0-2	Klæmint Olsen

B68 - Víkingur 2-2 (0-1)

5 min.	0-1	Dánjal P. Lervig
60 min.	1-1	Carlos H. Herrero
65 min.	1-2	Magnus Jarnskor
75 min.	2-2	Otto R. Petersen

Støðan:

1.B36	20
2.KÍ	20
3.Víkingur	19
4.NSÍ	18
5.HB	18
6.ÍF	14
7.Skála	9
8.TB	9
9.AB	5
10.B68	4

11.umfar verður 16.mai

KÍ - HB
B36 - B68
Víkingur - ÍF
NSÍ - Skála
AB - TB
Kvf.fo

Andlát

Karin Breiðaskarð, úr Fuglafirði andaðist mikudagin 11. mai á Vesturstovu, 96 ára gomul.

Jens Pauli Joensen, Vestmanna, andaðist í heiminum á Grønanesi 11. mai, 82 ára gamal.

Gunvør Jacobsen, fødd Nielsen, ættað úr Fámjin andaðist á Landssjúkrahúsinum 9. mai, 72 ára gomul.
